

Hĺbkové ex post hodnotenie vybraných regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí - formulár

Spracovateľ: Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
odbor zlepšovania podnikateľského prostredia

Gestor/gestori právneho predpisu: Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky (ďalej ako „MD SR“ alebo „gestor“)

Názov právneho predpisu/právnych predpisov: Zákon č. 93/2005 Z. z. o autoškolách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako „zákon o autoškolách“)

Lokalizácia: § 8 ods. 11 písm. d)

Účinnosť: 23. 5. 2020

Regulácia, ktorá je predmetom ex post hodnotenia: Regulácia č. 91

Úprava podmienok zániku inštruktorského oprávnenia

Špecifikácia¹:

- Internetový odkaz na legislatívny proces hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex:
.....
- Internetový odkaz na číslo parlamentnej tlače hodnoteného právneho predpisu:
<https://www.nrsr.sk/web/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=7478>

Hĺbkové ex post hodnotenie:

- ☒ regulácie/regulácií jedného právneho predpisu
- ☐ navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Informácie sa neuvádzajú, ak bola hodnotená úprava predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Pred týmto dátumom neexistovala povinnosť vypracovať Analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie.

9.1 Základné informácie k hodnotenej regulácii

9.1.1 Opis regulácie a jej pôsobenia:
Regulácia týkajúca sa zániku inštruktorského oprávnenia stanovuje presné podmienky, za ktorých môže dôjsť k ukončeniu platnosti inštruktorského oprávnenia. Cieľom tejto úpravy je zabezpečiť, že v autoškolách pôsobia iba aktívni a kvalifikovaní inštruktori. Táto regulácia prispieva k zvyšovaniu kvality poskytovaných služieb v oblasti vzdelávania vodičov a k ochrane verejného záujmu tým, že zabezpečuje kvalifikovanosť a aktuálnosť vedomostí inštruktorov.
9.1.2 Znenie podnetu z podnikateľského prostredia (ak je k dispozícii)
Dôvodom navrhovanej úpravy je nutnosť reflektovať na situácie, v ktorých inštruktor pracoval pod vplyvom návykovej látky, napr. alkoholu a tým pádom priamo a hrubo porušil ako etické pravidlá, tak aj interné pravidlá autoškôl. V prípade sadnutia inštruktora do vozidla pod vplyvom alkoholu alebo inej návykovej látky znamená, že priamo ohrozil bezpečnosť cestnej dopravy a takýto inštruktor nesmie disponovať aj naďalej platným oprávnením. Z hľadiska ochrany verejného záujmu a zvýšenia bezpečnosti vo výcviku vodičov navrhujeme doplniť legislatívne ustanovenia o podmienkach zániku inštruktorského oprávnenia. Konkrétne odporúčame, aby došlo k automatickému zániku oprávnenia v prípade preukázaného požitia návykovej látky, ako sú alkohol alebo iné omamné a psychotropné látky, počas výkonu práce alebo v priamej súvislosti s výkonom práce inštruktora autoškoly.
9.1.3 Identifikácia dotknutých subjektov:
Ex ante: V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu neboli identifikované dotknuté subjekty. Ex post: Dotknutými subjektami sú inštruktori autoškôl v počte približne 1300.
9.1.4 Identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie z ex ante fázy (ak bola vykonaná):
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie.

9.2 Vyčíslenie dopadu na podnikateľské prostredie – porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov právneho predpisu²

Tabuľka č. 1: Výpočet skutočných vplyvov regulácie/regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (údaje sú uvedené po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST								EX ANTE ³	EX POST – EX ANTE
Poradové číslo regulácie	Stručný a zrozumiteľný opis regulácie	Lokalizácia	Účinnosť právneho predpisu / regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
91	Úprava podmienok zániku inštruktorského oprávnenia	§ 8 ods. 11 písm. d)	23.5.2020	Inštruktori autoškôl	1300	-	-	-	-

² Kalkulácia nákladov sa uvádza pre každé hodnotené ustanovenie právneho predpisu, v prípade kalkulácie pre celý právny predpis ako celok je táto skutočnosť uvedená v lokalizácii.

³ Ex ante časť sa nevypĺňa, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

9.2.1 Spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie:
Ex ante náklady: V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť spôsob vypočítania predpokladaných vplyvov na podnikateľské prostredie. Ex post náklady: Náklady sa nedajú vypočítať, pretože nepoznáme počet inštruktorov, ktorí prišli v posledných rokoch o vodičský preukaz z dôvodu vedenia vozidla pod vplyvom omamnej alebo návykovej látky. Keďže táto úprava momentálne neexistuje, každý inštruktor, ktorý dostal pokutu, resp. prišiel o vodičské oprávnenie z dôvodu vedenia vozidla pod vplyvom omamnej alebo návykovej látky, bol z pohľadu štatistiky len normálny občan. Nie je teda možné zo Štatistik Policajného zboru SR vyselektovať iba inštruktorov autoškôl zo všetkých osôb, ktorým bol odobraný vodičský preukaz za posledné roky.
9.2.2 Zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Zdroje početnosti tvoria interné štatistiky MD SR a SKVZA.
9.2.3 Dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post) (ak vznikol):
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie. Zároveň ide o reguláciu, pre ktorú nie je možné samostatne kvantitatívne posúdiť skutočné náklady. Z uvedených dôvodov nie je možné uviesť dôvod rozdielu medzi predpokladanými a skutočnými nákladmi.
9.2.4 Dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
V ex ante fáze bola vypracovaná analýza vplyvov na podnikateľské prostredie, avšak pre hodnotenú reguláciu nebol identifikovaný vplyv na podnikateľské prostredie. Z uvedeného dôvodu nie je možné uviesť náklady nepredpokladané v ex ante fáze.

9.3 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektami a gestorom právneho predpisu

9.3.1 Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

GESTOR PRÁVNEHO PREDPISU – Zúčastnení zástupcovia:

Ministerstvo dopravy Slovenskej republiky
sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií, odbor cestnej dopravy

PODNIKATELSKÉ SUBJEKTY:

Cielené konzultácie:

Oslovené subjekty (obchodné meno, IČO):

Slovenská komora výcvikových zariadení autoškôl,
36068811 (ďalej ako „SKVZA“)

Zúčastnené subjekty:

Áno ☒ Nie ☐

Forma a termín vykonania konzultácií:

Oslovené subjekty:

SKVZA

Forma:

osobne/online ☒ dotazník/e-mail ☐

Dátum vykonania:

2. 10. 2024

Verejné konzultácie:

Trvanie verejných konzultácií: od 16. 09. 2024 do 27. 09. 2024

Forma a termín vykonania konzultácií:

Do verejných konzultácií sa nezapojili žiadne ďalšie podnikateľské subjekty.

9.3.2 Vyjadrenie podnikateľských subjektov k regulácií:

- vznesené pripomienky voči zneniu regulácie,
- konkrétne problémy regulácie alebo prekážky, ktoré regulácia spôsobuje v praxi.

Predmetná úprava nie je vôbec riešená v zákone o autoškolách, čo so sebou prináša viaceré riziká. Inštruktor pod vplyvom návykovej látky nie je schopný plnohodnotne vykonávať svoju prácu a môže ohroziť zdravie a život svojich študentov, ako aj ostatných účastníkov cestnej premávky. Takéto správanie zvyšuje riziko nehôd a môže vážne narušiť dôveru verejnosti v systém výučby vodičov. Zároveň ide o porušenie profesijnej zodpovednosti a etiky, keďže výkon práce inštruktora si vyžaduje maximálnu mieru koncentrácie, profesionalitu a dodržiavania bezpečnostných štandardov. Požitie alkoholu alebo iných návykových látok je v priamom rozpore so základnými princípmi tejto profesie a môže mať negatívny vplyv na kvalitu vzdelávacieho procesu.

9.3.3 Vyjadrenie gestora k:

- dôvodu vzniku právneho predpisu/regulácie, opis problému, ktorý má riešiť,
- výsledku pôsobenia regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- plnenie cieľa regulácie vo vzťahu k riešenému problému,
- vzniku nepredvídateľných vplyvov (ak sa vyskytli),
- podnetu z podnikateľského prostredia,
- vzneseným pripomienkam podnikateľských subjektov k zneniu regulácie a pôsobeniu v praxi.

Regulácia vznikla za účelom jasne definovať podmienky, za ktorých dochádza k ukončeniu platnosti inštruktorského oprávnenia. Cieľom tejto regulácie bolo zabezpečiť kvalitných a aktívnych inštruktórov, ktorí budú disponovať skúsenosťami a vedomosťami pri výcviku budúcich vodičov. MD SR ako gestor regulácie súhlasí s predmetným návrhom a vie si predstaviť veľmi rôzne riešenie pri užívaní návykových látok inštruktormi v rámci pracovnej doby. MD SR, ako gestor právneho predpisu, iniciatívne komunikuje so zástupcami podnikateľských subjektov z oblasti autoškolenia a víta jednotlivé návrhy, ktoré majú za cieľ zvyšovať kvalitu a profesionálnu odbornosť inštruktórov, pretože tieto iniciatívy vedú k spoločnému cieľu znížiť počet usmrtených na cestách o 50 % do roku 2030 a dosiahnuť nulovú hodnotu usmrtených osôb do roku 2050.

9.3.4 Alternatívne riešenia z pohľadu podnikateľských subjektov

- návrhy na zmeny v právnom predpise (úprava znenia/zrušenie regulácie),
- návrhy na úpravu aplikačnej praxe,
- príklady alternatívnych riešení alebo osvedčených postupov z iných krajín (dobrovoľné),
- očakávaná úspora nákladov v dôsledku úpravy/zrušenia regulácie (dobrovoľné).

Legislatívne zakotvenie zániku oprávnenia v prípade zistenia požitia návykových látok by navyše bolo plne v súlade so zásadou nulovej tolerancie alkoholu a drog, ktorá sa už uplatňuje na vodičov. Tým by sa jasne ukázalo, že rovnaké pravidlá a štandardy platia aj pre osoby zodpovedné za výcvik nových vodičov, čím by sa posilnila dôveryhodnosť a etická integrita celého systému. Zavedenie takéhoto ustanovenia by zároveň výrazne prispelo k zvýšeniu dôvery verejnosti v kvalitu a bezpečnosť výcviku vodičov. Tento krok je kľúčový pre dlhodobé fungovanie a rozvoj sektora autoškôl, keďže podporuje nielen bezpečnostné, ale aj profesijné a etické štandardy.

9.3.5 Vyjadrenie gestora k alternatívnym riešeniam:

Gestor súhlasil s podnetom predkladateľa a prišiel s konkrétnym návrhom úpravy. Z hľadiska ochrany verejného záujmu a zvýšenia bezpečnosti vo výcviku vodičov gestor navrhuje gestor doplniť legislatívne ustanovenia o podmienkach zániku inštruktorského oprávnenia, a to úpravou § 8 ods. 11 zákona o autoškolách, do ktorého sa doplní nový bod d). V takom prípade automaticky zaniká inštruktorské oprávnenie, ak je inštruktor autoškoly dôvodne podozrivý z porušenia pravidiel cestnej premávky požitím alkoholu, inej návykovej látky alebo lieku alebo odmietnutím podrobiť sa vyšetreniu na ich zistenie. Orgán Policajného zboru bez ďalšieho konania rozhodne o preskúmaní

zdravotnej spôsobilosti osobitne vo vzťahu k závislosti od alkoholu, inej návykovej látky alebo liečiva lekárom so špecializáciou v špecializovanom odbore psychiatria.

9.4 Stanovisko spracovateľa k právnemu predpisu a jeho vplyvu na podnikateľské prostredie

9.4.1 Stanovisko k pôsobeniu právneho predpisu / regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Regulácia týkajúca sa zániku inštruktorského oprávnenia má za cieľ jasne definovať podmienky, za ktorých môže dôjsť k ukončeniu platnosti tohto oprávnenia a zabezpečiť, aby v autoškolách pôsobili iba aktívni, kvalifikovaní a profesionálni inštruktori, ktorí dokážu plnohodnotne zabezpečiť kvalitu vzdelávania budúcich vodičov. Úprava, resp. doplnenie tejto regulácie prispeje k ochrane verejného záujmu tým, že výrazne posilní bezpečnosť cestnej premávky, kvalitu poskytovaných služieb a profesionálnu etiku v sektore autoškôl. Doterajší právny rámec § 8 ods. 11 zákona o autoškolách neobsahoval špecifické ustanovenia týkajúce sa zániku inštruktorského oprávnenia v prípade požívania návykových látok inštruktorom počas výkonu jeho práce. Tento nedostatok v legislatíve spôsobil, že inštruktor neprišiel o svoje oprávnenie a teoreticky mohol pokračovať vo vzdelávaní budúcich vodičov v inej autoškole. Toto konanie mohlo ohrozovať nielen zdravie a bezpečnosť študentov, ale aj dôveru verejnosti v systém výuky vodičov.

Spracovateľ súhlasí s názorom Ministerstva dopravy SR ako gestora regulácie, ktoré jednoznačne podporuje predmetný návrh a zdôrazňuje jeho dôležitosť pre zlepšenie kvality a profesionálnej úrovne inštruktorov. Ministerstvo hospodárstva SR víta aktívnu spoluprácu gestora so zástupcami podnikateľských subjektov z oblasti autoškôl, čo svedčí o konsenzuálnom prístupe k riešeniu tejto problematiky. Tento návrh je z pohľadu spracovateľa aj v súlade so stratégiou Slovenska v oblasti zvyšovania bezpečnosti na cestách a zlepšovania kvality poskytovaných služieb. Navrhovaná úprava taktiež zohľadňuje národné ciele, ako aj ciele EÚ, v oblasti bezpečnosti cestnej premávky, ktorými sú znižovanie počtu smrteľných nehôd o 50 % do roku 2030 a dosiahnutie nulových strát na životoch do roku 2050.

9.4.2 Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Spracovateľ verí, že implementácia týchto opatrení prispeje k zlepšeniu konkurencieschopnosti sektora autoškôl a zabezpečí dlhodobú udržateľnosť výcviku vodičov na Slovensku.

9.4.3 Odporúčenie spracovateľa:

☐ ponechať reguláciu ☒ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady

☐ upraviť aplikačnú prax

9.4.5 Ak spracovateľ navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov/ustanovení právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Spracovateľ plne súhlasí s navrhovanou úpravou, ktorá ustanoví automatický zánik oprávnenia inštruktora v prípade, že bude dôvodne podozrivý z požitia návykovej látky alebo odmietne podstúpiť vyšetrenie na ich zistenie. Tento postup bude doplnený o odborné preskúmanie zdravotnej spôsobilosti inštruktora, čo zaručí transparentnosť a objektivitu procesu rovnakým spôsobom, ako je to definované u držiteľov vodičského oprávnenia v § 91 ods. 4 zákona č.8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Gestor je pripravený upraviť reguláciu najneskôr do konca roku 2026.

9.5 Vyjadrenie gestora právneho predpisu k vykonanému hĺbkovému ex post hodnoteniu⁴

9.5.1 Pripomienky gestora právneho predpisu k procesu ex post hodnotenia:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.
9.5.2 Vyjadrenie gestora k obsahu stanoviska spracovateľa:
Gestor právneho predpisu nemal pripomienky k procesu ex post hodnotenia.

⁴ Časť 9.5 je v zmysle bodu 10.2. JM vyplnená v prípade, ak gestor právneho predpisu zaslal spracovateľovi vyjadrenie k vykonanému ex post hodnoteniu do 30 kalendárnych dní od ukončenia hĺbkového ex post hodnotenia